

ЗАТВЕРДЖЕНО
Міністр
освіти і науки України

« _____ » _____ 2016 р.

ПОГОДЖЕНО
Голова Національного агентства із забезпечення
якості вищої освіти

« _____ » _____ 2016 р.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ **Другий (магістерський) рівень**
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ **МАГІСТР** .
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ **07 Управління та адміністрування**
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ **076 Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність**
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2016**

ЗМІСТ

I. Преамбула.....	3
II. Загальна характеристика.....	5
III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти.....	5
IV. Перелік компетентностей випускника	6
V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	6
VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти	7
VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.....	7
VIII. Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).....	8
IX. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти ..	
ДОДАТОК А.....	9
ДОДАТОК Б.....	100

I. Преамбула

Міністерство освіти і науки України. Стандарт вищої освіти. Другий (магістерський) рівень вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування», спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Київ, 2016.

Стандарт вищої освіти затверджено і введено в дію.

Наказ № ___ від «__» _____ 20__ р.

Розробники Стандарту

Члени науково-методичної підкомісії зі спеціальності

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

Артюх Тетяна Миколаївна, доктор технічних наук, професор,
професор кафедри експертизи харчових продуктів Національного
університету харчових технологій _____

Бойчик Ірина Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки підприємств і корпорацій Тернопільського
національного економічного університету _____

Гаврилишин Володимир Володимирович, кандидат технічних наук,
доцент, декан товарознавчо-комерційного факультету Львівського
торговельно-економічного університету _____

Гончаренко Олена Миколаївна, доктор економічних наук, доцент,
декан фінансово-економічного факультету Одеського
національного економічного університету _____

Гринько Тетяна Валеріївна, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки та управління підприємством
Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара _____

Дубініна Антоніна Анатоліївна, доктор технічних наук, професор,
завідувач кафедри товарознавства та експертизи товарів Харківського
державного університету харчування та торгівлі _____

Князь Святослав Володимирович, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри підприємництва та екологічної експертизи
товарів Національного університету «Львівська політехніка» _____

Нестерчук Юлія Олександрівна, доктор економічних наук, професор,
декан факультету економіки і підприємництва Уманського
національного університету садівництва _____

Павлова Валентина Андріївна, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Приватного вищого навчального закладу «Дніпропетровський
університет імені Альфреда Нобеля» _____

Сотник Ірина Миколаївна, доктор економічних наук, професор,
заступник завідувача кафедри економіки та бізнес-адміністрування
Сумського державного університету _____

Сумець Олександр Михайлович, доктор економічних наук, доцент,
завідувач кафедри економіки підприємства Харківського
гуманітарного університету "НУА" _____

Голова науково-методичної підкомісії зі спеціальності**076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:**

Мережко Ніна Василівна, доктор технічних наук, професор,
завідувач кафедри товарознавства та митної справи Київського
національного торговельно-економічного університету

Заступники голови науково-методичної підкомісії зі спеціальності**076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:**

Батенко Людмила Павлівна, кандидат економічних наук, професор,
завідувач кафедри стратегії підприємств Державного вищого
навчального закладу «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

Купалова Галина Іванівна, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри екологічного менеджменту та підприємництва
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Секретар науково-методичної підкомісії зі спеціальності**076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:**

Гонтарева Ірина Вячеславівна, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри підприємницької діяльності
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця

Стандарт вищої освіти розглянуто і ухвалено на засіданні науково-методичної підкомісії зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

Протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.

Стандарт вищої освіти погоджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти:

Протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.

II. Загальна характеристика

Рівень освіти	вищої	Другий (магістерський) рівень
Ступінь освіти	вищої	Магістр
Галузь знань		07 Управління та адміністрування
Спеціальність		076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Обмеження щодо форм навчання		Обмежень немає
Освітня кваліфікація		Магістр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Професійна кваліфікація		–
Кваліфікація в дипломі	в	Магістр зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Опис предметної області		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Об'єкти вивчення: господарська діяльність із виробництва та обігу товарів і послуг, яка здійснюється суб'єктами господарювання з метою забезпечення їх ефективного управління і розвитку. ▪ Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, які володіють методологією й інструментальним апаратом в управлінській, науково-дослідній, навчальній, експертно-консалтинговій сферах. ▪ Теоретичний зміст предметної області: теоретико-методологічні, науково-методичні і прикладні засади підприємницької, торговельної та біржової діяльності, які забезпечують прийняття обґрунтованих професійних рішень і здійснення наукових досліджень. ▪ Методи, методики та технології: включають систему інноваційних методів, професійних методик та технологій, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання щодо забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних й біржових структур. ▪ Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей магістра з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (комп'ютерна техніка, пакети прикладних програм, програмні продукти тощо).
Академічні права випускників		Продовжити освіту за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми	<p>Обсяг для магістра:</p> <ul style="list-style-type: none"> - освітньо-професійної програми становить 90-120 кредитів ЄКТС, - освітньо-наукової програми становить 120 кредитів ЄКТС. <p>Мінімум 35% обсягу програми має бути спрямовано для здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.</p>
---------------------------------	--

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 2. Здатність спілкуватися професійною іноземною мовою. 3. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення. 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, бути критичним та самокритичним. 5. Здатність до ефективної зовнішньої та внутрішньої комунікації.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та біржових структур. 2. Здатність проводити дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. 3. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. 4. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. 5. Здатність до вирішення проблемних питань і нестандартних ситуацій у професійній діяльності за умов невизначеності та ризиків. 6. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проєктів в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

<ol style="list-style-type: none"> 1. Уміти продукувати нові ідеї щодо розвитку підприємницьких, торговельних та біржових структур і впроваджувати їх. 2. Використовувати іноземну мову для забезпечення результативної наукової та професійної діяльності в підприємницьких, торговельних і біржових структурах. 3. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення. 4. Виявляти ініціативу і самостійність дій в різних ситуаціях, критично оцінювати явища та процеси у сфері підприємництва, торгівлі і біржової діяльності. 5. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії підприємства з його внутрішнім та зовнішнім середовищем. 6. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. 7. Вміти здійснювати теоретичні і прикладні дослідження у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності з використанням сучасних методів і технологій. 8. Оцінювати за різними параметрами продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних і біржових структурах, та робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень. 9. Вміти управляти суб'єктами господарювання у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності з метою забезпечення їх ефективності. 10. Демонструвати вміння вирішувати проблемні ситуації, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур за умов невизначеності і ризиків. 11. Впроваджувати інноваційні проєкти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних і біржових структур.

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація за спеціальністю здійснюється у формі: <ul style="list-style-type: none"> ▪ публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену (екзаменів); ▪ та/або атестаційного екзамену (екзаменів).
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Атестація здійснюється атестаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і гласно. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота або її реферат має бути розміщений на офіційному сайті вищого навчального закладу або його підрозділу. Деталізація вимог до кваліфікаційної роботи регламентується внутрішніми документами й положеннями вищого навчального закладу, складеними на базі норм цього стандарту.
Вимоги до кваліфікаційного екзамену (екзаменів)	Атестаційний екзамен (екзамени) має передбачати оцінювання результатів навчання, визначених цим стандартом та відповідною освітньою програмою.

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ВНЗ повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ВНЗ оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII. Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності)

Немає

IX. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

А. Офіційні документи:

1. ESG [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
2. ISCED (МСКО) 2011 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>
4. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Класифікатор професій (КП) станом на 01.10.2015 р. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://buhgalter911.com/res/spravochniki/klassifikprofessiy.aspx>
6. Класифікація видів економічної діяльності: національний класифікатор України КВЕД 009:2010 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://dtk.com.ua/show/0sid0177.html>
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України протокол від 29.03.2016 № 3 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://mon.gov.ua/>
8. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>
9. Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003-2010: наказ Мінекономрозвитку України від 02.09.2015 р. № 1084 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://buhgalter911.com/ShowArticle.aspx?a=272508>
10. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
11. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266: наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>

Б. Корисні посилання:

12. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>
13. Tuning Educational Structures in Europe [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>
14. Національний глосарій 2014 [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf
15. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти [Електронний ресурс]. – режим доступу: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>
16. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf
17. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf

**Матриця відповідності компетентностей випускника
за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та
компетентностей за НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+	+		+
2. Здатність спілкуватися професійною іноземною мовою.	+	+	+	+
3. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення.	+	+		+
4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, бути критичним та самокритичним.	+	+		+
5. Здатність до ефективної зовнішньої та внутрішньої комунікації.	+	+	+	
Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та біржових структур.	+	+		+
2. Здатність проводити дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.	+	+		+
3. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	+	+	+	+
4. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.	+	+		+
5. Здатність до вирішення проблемних питань і нестандартних ситуацій у професійній діяльності за умов невизначеності та ризиків.	+	+	+	+
6. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	+	+		+

